

NIEUWE EN BIJZONDERE SOORTEN

Deze rubriek gaat uitsluitend over soorten die nog niet in Coolia zijn beschreven en wordt deels samengesteld op grond van de informatie die al op het nieuwe-soortenformulier is ingevuld. Voor de beschrijving en/of gebruikte determinatiekenmerken en voor de illustraties (foto's of tekeningen) is echter de medewerking van de waarnemers nodig. Bijdragen bestaande uit het betreffende nieuwe-soortenformulier, beknopte beschrijving en illustraties kunnen worden ingestuurd aan: Eduard Osieck, email soortenrubriek@ziggo.nl. Plaatsing in Coolia is afhankelijk van de beschikbare ruimte. LET OP: Deze rubriek staat geheel los van de procedure voor het melden van nieuwe soorten, die onverkort van toepassing blijft (zie http://www.paddestoelenkartering.nl/nieuwe_soort.html). Toelichting bij de literatuurverwijzingen: de titelbeschrijvingen van de gebruikte literatuur (artikelen, zo mogelijk voorzien van een snelkoppeling) kunnen ook onder de betreffende soort in de Verspreidingsatlas worden opgezocht (uiteraard pas zodra de soort aan de atlas is toegevoegd). Publicaties met afbeeldingen zijn met een sterretje (*) gemerkt.

Pseudovalsaria ferruginea (Nitschke) Rappaz (Roestige doorprikzwam)

(syn. *Anthostoma ferrugineum*, *Valsaria foedans*, *Pseudovalsaria foedans*)

Waarnemer Eduard Osieck
(bevestiging Henk Lammers)

Groep: Ascomyceten, pyrenomycetoïd (kernzwammen) (Apy)

Vondst: op dode haagbeuktak, Van Gimborn Arboretum, Doorn (Utrecht, 17/6/2015)

Kenm: Perithecia ($\pm 0,5$ mm) in groepjes diep ingebed in het substraat, met lange papillen ($\pm 0,5$ mm) die door zwart stroma (clypeus) net aan de oppervlakte treden, hout rondom roodbruin verkleurd. Asci met topring, sporen glad, tweecelig, bruin, met één kiempore, $13-15 \times 5-6$ μm .

Bijz: In Europa op loofhout (els, berk, wilg, haagbeuk, tamme kastanje) en op grove den (GB).

Verspr: Europa (GB, NO, DK, SE, SF, DE, AT, FR, ES), Noord-Amerika en China

Lit: Munk, A. 1957. Danish Pyrenomycetes. A preliminary flora. Dansk Botanisk Arkiv 17(1): 1-491.

*Spooner, B.M. 1986. New or rare British microfungi from Esher Common, Surrey. Trans. Br. mycol. Soc. 86: 401-408.

Rappaz, F. 1995. *Anthostomella* and related xylariaceous fungi on hard wood from Europe and North America. Mycol. Helv. 7: 99-168.

Figuur 1. *Pseudovalsaria ferruginea* (Roestige doorprikzwam), roestbruine verkleuring van het hout met zwarte plekken waar de papillen uit treden; rechts: sporen (rode pijl: kiempore). (Foto's: Eduard Osieck)

Antrodia malicola (Berk. & M.A. Curtis) Donk (Honingraatstrookzwam)
(syn. *Trametes malicola*)

Waarnemer Jaap Wisman
(det. Eduard Osieck, bevestiging dr. Petr Vampola, Tsjechië)

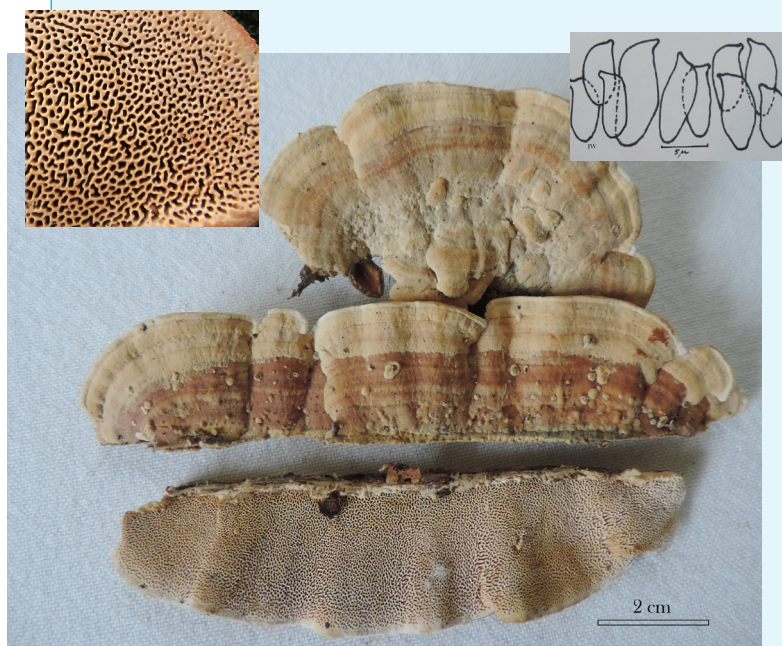
Groep: Basidiomyceten, polyporoïd (gaatjeszwammen) (Bpo)

Vondst: Omgevallen beukenstammen (30–40 jaar oud) aan de rand van kapvlakte in bosaanplant op vochtige tot matig droge, kalkhoudende kleiige grond in het Hulkesteinse Bos, Zeewolde (Flevoland, 27/10/2014). Hout door bruinrot aangetast.

Kenm: Stevige elfenbankjes (dimitisch) met iets gezondeerde bleekbruine tot licht oranjebruine, kale hoedjes, ook resupinaat groeiend. Opvallend kenmerk waren de verspreide pukfels op de hoedjes (zie foto). Poriënlaag bleekbruin, gaatjes rond tot enigszins doolhofachtig, vrij groot (1,5–3 per mm). Sporen cilindrisch, $7,9\text{--}9,4\text{--}11,9 \times 2,8\text{--}3,4\text{--}4,0 \mu\text{m}$, Q (2,2)2,5–2,8–3,1 μm (n=15). Vruchtvles bleekbruin, donkerbruin in KOH.

Bijz: Gelijkend op het Reebruin elfenbankje (*Trametopsis cervina*), maar deze heeft iets grotere gaatjes (0,7–2 per mm), fijn behaarde hoedjes en iets gekromde en smallere sporen (2–3 μm).

Verspr: Verspreid maar weinig algemeen in Zuid- en Midden-Europa, tot in Denemarken en Zuid-Noorwegen, vooral op beuk maar ook op andere loofbomen. Ook in Noord-Amerika, Noord-Azië en Afrika.

Figuur 2. *Antrodia malicola* (Honingraatstrookzwam), Hulkesteinse Bos, boven- en onderzijde hoed, met inzet detail poriënlaag. (Foto en tekening: Jaap Wisman; foto-inzet boven: Eduard Osieck).

Lit: *Jahn, H. 1973. Einige in der Bundesrepublik Deutschland neue, seltene oder wenig bekannte Porlinge (Polyporaceae s. l.), II: *Antrodia malicola* und *Trametes cervina*. Westf. Pilzbr. 10: 220–237.

*Piątek, M. 2003. Notes on Polish polypores. 3. Four rare species of old-growth forests. Pol. Bot. J. 48: 131–144.

Ryvarden, L. & Melo, I. 2014. Poroid fungi of Europe. Fungiflora, Oslo.